gemeente Barneveld

Organisatieonderdeel: Dienstverlening
Mail behandelaar: A.Gowridass@barneveld.nl
Telefoonnummer:

Raadsvoorstel nr.2841
Barneveld, 9 juni 2023
Portefeuillehouder: W. Oosterwijk

Onderwerp: **Jaarverslaggeving 2022**

Samenvatting raadsvoorstel

De jaarverslaggeving is een verantwoordingsdocument waarin naast de uitkomsten van de exploitatie (grondexploitatie en reguliere werkzaamheden) over het jaar 2022, tevens een toelichting op hoofdlijnen met betrekking tot de programma's is opgenomen.
De jaarstukken dienen conform de Gemeentewet door de raad te worden vastgesteld en voor 15 juli aan de provincie en het CBS te worden gezonden.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. De jaarverslaggeving 2022 vast te stellen;
2. De grondexploitatie per ultimo 31 december 2022 af te sluiten voor de projecten Harselaar West West en Holzenbosch III-Wikselaarse Eng en het resultaat ervan per saldo vast te stellen op € 221.157 negatief;
3. De te verwachten resultaten van de geactualiseerde grondexploitaties op eindwaarde vast te stellen zoals opgenomen in het meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG);
4. De hoogte van de verliesvoorziening grondexploitaties vast te stellen op € 28.255.802 per ultimo 2022 en daartoe € 7.341.313 te doteren);
5. Gronden ter waarde van € 96.232 uit te nemen op het project Thorbeckelaan-Zuid en te verantwoorden onder de MVA ter reservering voor de westelijke rondweg;
6. Het positieve resultaat over 2022 ad € 13,9 mln als volgt te bestemmen:
    a. Aan de algemene reserve een bedrag van € 6,1 mln toe te voegen voor de overheveling van budgetten naar 2023. De raad heeft in februari 2023 besloten om op basis van de voorlopige budgetoverheveling een bedrag van € 8,8 mln te onttrekken aan de algemene reserve en toe te voegen aan de exploitatie 2023. Het verschil tussen de toevoeging 2022 en de onttrekking 2023 zal via een Tussenrapportage 2023 worden gecorrigeerd (verlaging exploitatie en toevoeging aan reserve);
    b. Een nieuwe reserve in te stellen met als naam "Reserve opvang en ondersteuning nieuwkomers in brede zin" en deze reserve te bestemmen voor het egaliseren van lasten en baten van werkzaamheden gericht op de in de naam van de reserve begrepen doelgroep;
    c. Het in 2022 ontstane voordeel van € 3,380 mln voor de opvang van Oekraïners toe te voegen aan de Reserve opvang en ondersteuning nieuwkomers in brede zin;
    d. Het resterende deel van het resultaat, te weten € 4,4 mln, toe te voegen aan de algemene reserve;
7. Décharge te verlenen aan het college van Burgemeester en wethouders voor het gevoerde beleid.

1. Inleiding

Het jaar 2022 was een veelbewogen jaar met uitdagende en veelal ook onvoorziene omstandigheden. Omstandigheden, die op onderdelen bijstellingen vergden op voorgenomen activiteiten. Ze deden een groot beroep op de wendbaarheid van bestuur en organisatie. En niet te vergeten op die van onze inwoners, organisaties en ondernemers. Samen met hen hebben wij de rug gerecht. Zij aan zij. Wij zijn er trots op dat te midden van die turbulente omstandigheden veel is gerealiseerd. En dat we dit hebben kunnen doen met behoud van een solide financiële positie en een positief financieel resultaat over 2022 van € 13,9 miljoen.

2. Door de raad gestelde kaders

De Jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Bij het maken van de Jaarstukken volgt de gemeente de regelgeving en richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en de financiële verordeningen.

3. Effect

Middels de jaarstukken legt het college de verantwoording af over het gevoerde beleid. De jaarstukken bieden de gemeenteraad de gelegenheid haar controlerende taak uit te voeren. De raad kan op grond van art. 199 Gemeentewet over gaan tot décharge van de leden van het college ten aanzien van het gevoerde financiële beleid.

4. Argumenten

Het actieve maar behoedzame grondbeleid van de afgelopen jaren heeft de gemeente mogelijkheden verschaft om actief sturing te geven op gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Echter brengt niet elk project een positief resultaat met zich mee. Indien een project verlieslatend is dient hiervoor een verliesvoorziening getroffen te worden. De voorliesvoorziening zal bij het afsluiten van een project met een negatief resultaat vrijvallen ter dekking van het tekort. Bijstelling van de verliesvoorziening vindt éénmaal per jaar plaats in de P&C cyclus middels de actualisatie van de grondexploitaties in het MPG bij de jaarrekening. Indien er tussentijds aanleiding is om de verliesvoorziening bij te stellen zal hiervoor separate besluitvorming gevraagd worden.

Het saldo van de verliesvoorziening per 1 januari 2022 bedroeg € 21,8 miljoen en na afsluiten Veller II € 20,9 miljoen. Door de actualisatie van de grondexploitaties zijn de resultaten gemuteerd en dient de verliesvoorziening te worden opgehoogd met € 7,4 miljoen naar een stand van € 28,3 miljoen per 1 januari 2023. Een toelichting op de mutaties van de verliesvoorziening wordt in het MPG gegeven.

Het positieve jaarrekeningresultaat ad € 13,9 miljoen wordt onder meer veroorzaakt door het feit dat er voor € 6,1 miljoen aan werkzaamheden niet verricht konden worden, mede als gevolg van capaciteitsproblemen en extra werk voor bijvoorbeeld opvang Oekraïners.

Het is belangrijk dat deze werkzaamheden nog wel worden uitgevoerd in 2023. Daarom hebt u op ons voorstel van februari 2023 al besloten om de begroting 2023 met het bedrag van € 8,8 miljoen te verhogen, dit vooruitlopende op de resultaatbestemming 2022. Het bedrag van € 8,8 miljoen kwam voor € 2,4 miljoen ten laste van bestemmingsreserves (Armoede Impuls en Sociaal Domein) en voor € 6,4 miljoen ten laste van de algemene reserve. In deze jaarrekening hebben de stortingen in de reserve Armoede Impuls en reserve Sociaal Domein al plaatsgevonden. Wij stellen u nu voor om van het totale resultaat € 6,1 miljoen te bestemmen ter dekking van de uitgaven van deze werkzaamheden in 2023 en daarvoor dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve. Het verschil tussen de oorspronkelijke € 6,4 miljoen en de definitieve € 6,1 miljoen komt omdat in 2022 meer kosten zijn verantwoord als ten tijde van het raadsvoorstel budgetoverheveling (najaar 2022/voorjaar 2023) gedacht en zal verwerkt worden in een Tussenrapportage 2023. Een specificatie van de budgetoverheveling met toelichting is opgenomen in bijlage 4.

Vanuit het Rijk is een dringende oproep ontvangen om het financiële voordeel dat in 2022 is ontstaan doordat de rijksvergoedingen voor opvang Oekraïners hoger waren dan de werkelijke lasten in onze gemeente te besteden aan de doelgroep of anders terug te storten. Wij stellen u daarom voor om een nieuwe reserve genaamd "Reserve opvang en ondersteuning nieuwkomers in brede zin" in te stellen en daarin als onderdeel van de resultaatbestemming 2022 het per saldo voordeel van € 3.380.000 te storten.

We stellen voor het resterende deel van het resultaat, te weten € 4,4 miljoen, toe te voegen aan de algemene reserve.

5. Tegenargumenten/kanttekeningen

Over onze financiële positie in de toekomst bestaan zorgen, zoals recentelijk ook gedeeld met de commissie bestuur. Uitgaande echter van de jaarrekeningcijfers zien we een positieve ontwikkeling in de kengetallen. Dit komt door de positieve rekeningresultaten van de afgelopen jaren. Daarbij moet echter niet vergeten worden dat deze positieve rekeningresultaten voor een belangrijk deel ontstaan omdat we de begrote werkzaamheden niet of niet geheel uitvoeren en doorschuiven naar de toekomst. Het meer in balans brengen van beschikbare capaciteit (in mensen en geld) en de begrotingen heeft onze voortdurende aandacht.

6. Participatie en communicatie

De jaarstukken worden gepubliceerd middels de raadsagenda en als webpagina inzichtelijk gemaakt via de p&c tool van de gemeente Barneveld.

7. Proces

Na vaststelling worden de jaarstukken verzonden naar de provincie en het CBS.

8. Financiële gevolgen

De gemeente Barneveld heeft 2022 afgesloten met een per saldo positief (voordelig) resultaat van € 13,9 mln. Dit resultaat is het saldo van een nadelig resultaat op de grondexploitaties van € 7,4 mln en een positief resultaat op de reguliere werkzaamheden (exploitatie) van € 21,3 mln. Het per saldo resultaat van € 13,9 mln is te onderscheiden in een incidenteel voordeel van € 12,3 mln en een structureel voordeel van (vooralsnog) € 1,6 mln.

Ten opzichte van het eerder begrote resultaat na de gecorrigeerde 2e Tussenrapportage ad € 5,8 mln (raad november 2022) is het resultaat voordelig gewijzigd met per saldo € 8,1 mln. Naast het nadelig resultaat op de grondexploitaties van € 7,4 mln, waren er eveneens diverse meevallers. Die meevallers vloeiden met name voort uit extra uitkeringen vanuit het Rijk, hetzij via mutaties op de Algemene Uitkering (December-circulaire), hetzij door extra nabetalingen op taken zoals bijvoorbeeld de opvang van Oekraïners. Ook het effect aanpassing Woonplaatsbeginsel werd al zichtbaar.

Daarnaast is gebleken dat diverse werkzaamheden vooralsnog niet konden worden uitgevoerd en zijn doorgeschoven (€ 6,1 mln). Dit kwam door vertraagde procedures, door te weinig capaciteit, door prioritering en op onderdelen ook door niet realistisch begroten. Om deze werkzaamheden alsnog te kunnen doen, wordt een budgetoverheveling voorgesteld via de bestemming van het resultaat van de jaarrekening 2022.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,

de secretaris,	de burgemeester,
W. Wieringa	J. van der Tak

Bijlagen:
1.Jaarverslag en Jaarrekening 2022
2. Accountantsverslag